

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

REVISTA POLITICA.

Pest'a, 14/2 aprile 1866.

La ordinea dilei e inca totu afacerea prusso-austriaca. Propunerea Prussiei pentru conchiamarea unui parlament germanu se comentâ d'in tote părțile. Semburele proiectului de reforma este: „ca poterile militari a le statutelor germane nordice, intre cari de sîne se intielegu si ducatele de Elba sî se concentreze sub direcțiunea Prussiei si poterile de aperare a le Germaniei sudice sî se puna sub condură cerea Bavariei. In Berolinu se crede, cî Austri'a n'ar' fi in principiu contr'a unui parlament central, alesu prin sufragiul directu a lu poporatiilor, ar' respinge inse concentrarea statutelor Germaniei nordice sub direcțiunea Prussiei. Nu scim in ce stimulatiune voru fi staturile confederate fatia cu acestu proiectu; unii corespondînti d'in Berolinu asecura, cî mai multe d'in staturile confed, precum Bavaria, Baden si Weimar, s'ar' fi declarat pentru reform'a proiectata, dar' alte impregiurări demintiescu scirile aceste. Atât'a se poate dice, cî daca Austria si Prussia se voru apropiă in modulu acest'a up'a de alt'a, ce e verasemene luandu in consideratiune starea loru cea critica si dubia fatia cu tota confederatiunea, — atunci pacea in Europa's ar' stayer pre unu tempu indelungat. Combinatiunile de pace facu in locu altoru combinatiuni considerandu iritarea ce s'a provocat in cercurile mai innalte d'in Prussia prin arestarea in Prag'a a unui oficiru prus, fratele unui ministru vechiu de resbelu, si alungarea lui d'in Bohemia, si cu deosebire prin nota Austriae d'in urma. In nota acăstă Austria cere incetarea pregatîrilor de bataia d'in partea Prussiei, de ore ce intre fmetul armelor nu s'ar' potè intempletă consultarea asupr'a proiectului ce l'a facutu Prussia. Cele mai multe diurnale afirma cî responsul Prussiei la acesta nota a Austriai inca n'a sositu, pre candu unele vreua a sci nu numai cî au sositu, ci si cuprinsul lui, care — dupa ele — ar' fi cu totul negativu.

Preingrigirile Italiei, cari fusera cîtu-va restrinse la trebile militari, se intorseru acum spre cestiunile ponderose de administratiune si finantie, de la cari depinde viitorulu tierei. Comisiunea parlamentaria, care a fostu insarcinata a esamină in tempulu fierilor proiectele de reforma a le guvernului, se apropia de cîpetul lucărîrilor sale.

D'in Bucuresci se scrie cî formarea gardei nationali inaintea pre di ce merge; 4000 de barbati suntu pan'acum inarmati. Pentru sustinerea pacii si a ordenei a trebuitu a se recurge la unu miedulocu reactiunariu; ocarmuirea politiale adeca se luă de la comuna si se strapuse la oficiolatele administrative. Candidati la tronu, cîti vrei. Asidu fu provocat de regimulu provisoriu si Gregoriu Sturza sî se declarare, ce pusetiune va observă la candidature. Elu respunse, cî inaintea unui principe strainu va repasi, decumva inse va fi a se alega unu indigenu, elu va fi celu d'antăiu, care se va candida. Tendintele antiunionistice in Moldova, a carorufi Balsiu s'au supresu cu totul prin fortia militare.

Foi'a de sera a lui „P. Lloyd“ de asta-din aduce urm scire telegrafica de mare insemnitate: „Bucuresci 13. apr. Fostii ministri Cretulescu, Florescu, Balanescu, si Cariagi suntu trasi la judecata de cătra guvernulu provis. (N'avemu nimieu a dice, daca man'a dereptătîn cade asupr'a celoru vinovati, dar' ni luămu libertate a face intrebarea, cî cele 26 de ministerie boeresci esite totu d'in majoritatea cămerei si de la cari in diosu se trage totu reul, fost'au ore mai putinu vinovate?) Locutienintă si ministeriulu prin placate aifite pre pareti propunu de domnu alu Moldo-Romaniei pre principale Carolu-Ludovicu de Hohenzollern. Alăgera acăstă o recomenda de urginte prin

sufragiu universale. S'a latitu faim'a, cî numitulu principe va ajunge cîtu mai curendu la Bucuresci spre al se prezenta la poporu. Poporul se vede a fi multiemitu. (Fratilor nostri de preste Carpati li amintim, sî nu pierda din vedere, cî Germania are 32 de familie domitorie, a caroru rivalitate se poate sternu si usor prin acestu actu d'in urma.)

Dieta Ungariei.

Siedintă publ. a casei repr. d'in 11. apr.

Pres. Carolu Szentiványi. Protocolulu ludecă Ladislau Ráday pe vorbitori i-insemna M. Dimitrievits.

Cetindu-se protocolulu siedintiei trecute se autentică.

Pres. reportedia, cî si-au predatu credintiunale: Alesandru Romanu deputatulu cercului de alădere Ceică, I. Fejér dep. orasului Bereczk, I. Boér dep. Odorheiu, Fredericu Fehdenfels si Lud. Binder deputati orasului Mediasu. Aceste credintiunale au fostu date comisiunii permaninti verificatorie.

Să predece comisiunii petitiunarie petitiunea comunei Magyar-Sók si a mai multor comune in care se roga, ca sî se traga atentiunea comisiunii petitiunarie la deslegarea justa si ecuitabile a relatiilor posesfunarie care su-de o categoria cu cele urbarial.

Dupa aceea se verifică definitivu Moise Berde deputatulu scaunului Háromszék. In contra lui Andreiu Pethe abl. Cosiognei (Kolozs.) s'a otaritul investigatiune, si de comisiuri se trimise Ludovicu Pap. Se mai verificara definitivu c. Samuele Vass dep. cottiului Dobâcei si Lad. Makray deput. cott. Huniadorei.

Alăgera deputatului Fr. Sipos d'in cott. Bereghu se nimici unanimu, prin urmare comisiunea centrala a susamintului cottu se viva provocă sî ordinedie alădere noua.

Ioane Boér si Ioane Fejér se verificara definitivu asemene Alesandru Romanu cu reservă indatenata de 30 de dile.

Cu privire la alăgera ablegatului Ladislau Décsey d'in Sz. Cseh, cottulu Solnocului de midilociu; cas'a a otaritul investigatiune, cu a carei executare fu delegatul dep. Sam. Túry.

D'in investigatiune se dovedî, cî in locul de alădere fu bataia, in care se ranira preste 50 insi d'entre cari unulu si mori dupa una ora.

In urm'a acestei bataie partid'a lui Alesandru Bud'a se departara d'in locul de alădere si asidu Ladislau Décsey se alese prin achiamatiune.

Comisiunea verificatoria s'a declarat pe langa nimicie, era spesele investigatiunii sî le acopere L. Décsey.

D'intr'antăiu cas'a se vedea a aproba opiniunea comisiunii, de nu se scola S. Bonis, care a reprobatu parerea comisiunii, inse numai in privintă speselor, dicundu, cî nu ar fi dreptate ca sî platesca spesele, fiindcă elu n'a fostu caus'a bataiei.

Dupa aceea referintele comisiunii c. L. Ráday, ca unulu care fu si in comisiune de parere contraria tienu una cuventare mai lunga

Prenumeratia se face la Tipografă Tătiner-Carolina în satul domescu Nr. 2, era corespondintele la Redactiunea diurnalului Stratata „Scoala Reale“ Nr. 6, unde sunt a se adresa tote scrisorile ce privesc la administratiunea, specificarea, etc.

Scrisori nefrancate si corespondintele au omine nu se primește. Scriptele nepublicate se vor arde.

Pentru insertiunea publicatiunilor au a se respunde 10. cruceri de linia. — Prețul timbrului imp. reg. a 30 cr. pentru una publicare, e a se tramite deodata cu insertiunea, altintre nu se primește. Unu nr singurăteu costă 10 cr. v. a.

in contra decisunii comisiunarie, pe langa verificarea lui Décsey.

De aci apoi se escă o dispută infocată, care dura mai bine de o ora, la care Iuara parte si 5 romani, a căroru cuventari le publică mai in josu.

Sig. Bernáth partinesce opinionea comisiunii, inse nu se inviosece la aceea, ca spesele să le acopere Décsey.

Aureliu Maniu asemene partnesce decisunia comisiunii, dupa ce e constatat cî cea mai mare parte a alegatorilor nu si-au potut exercere dreptulu.

Laurentiu Toth face atenta cas'a, cî cu ocazia verificarii deputatului d'in Somlyó-Vásárhely a statorit in principiu, cî: daca la ore care alădere se intempla ceva intimidare in urm'a carei-a mai multi alegatori nu-si potu exercere dreptulu, alădere e de nimicu. Votădia pe langa nimicie inse spesele să nu le plătesca Décsey; de asemene opinione e si G. Kurz.

Böszörényi reflectedia la asertiunea lui Toth si nu crede, cî cas'a a constatat acelu principiu, e pe langa verificare.

Col. Tisza votedia pentru verificare. Observedia, cî acoperirea speselor e unu obiectu care e a se pertraptă separatu, ce se si primi unanimu.

Sig. Borlea votedia pentru nimicie, C. G. Ráday e pe langa verificare, L. Deák asemene votedia pentru verif.

Paulu Királyi, ca membru comisiunii verificatorie poftesce să se cetesca raportulu comisiunii esmisu, ce se si intemplă.

C. Halász observa, cî partidele fiindu părți interesate nu potu marturisî, si asié aici numai trei martori suntu. (adeca trei straini cari d'in intemplare au fosu atunci in Sz. Cseh.) Carolu Szász si b. Eötvös intrerumpendu-lu dicu, cî daca alegatorii n'ar potè fi martori, atunci nu s'ar potè tienă investigatiune.

Vincentiu Babesiu e pe langa nimicie, pentru că partid'a lui Buda a fostu alungata cu potere armata; asemene vorbescu pe langa nimicie: Andreiu Medanu. b. J. Eötvös, si I. Hodosiu, era I. Madarász votedia pentru verificare.

Dupa aceste punendu presidele intrebarea, majoritatea fu pe langa nimicie.

Intrebarea pentru acoperirea speselor s'a tratatu separatu.

B. Halász e de parere, ca acele să le solvesca Ales. Buda!!!

In fine dupa una dispută mai lungă se decide, ca spesele facute cu ocazia verificarii sî se acopere d'in cas'a tierei.

Cu aceste siedintă se inchise la 8/4 Iora

Siedintă publ. a casei repr. d'in 12. apr.

Presed. ordinariu si notarii de ieri.

Dupa autentificarea protocolului siedintiei de ieri, presedintele areta, cî Aug. Lánghi si b. Sam. Löwenthal, deputatii cetăției Bistritiei, si-au predatu credintiunale. Aceste se dau comisiunii verificatorie permaninte.

Trei petitiuni se indrumă la comisiunea petitiunaria.

Presed. ordinariu si notarii de ieri.

Balt. Horváth va face aretare d'in partea comisiunii de 12 insi. (Să audimul!) Balt. Horváth, ca referintele comisiunii de 12 insi, esmisa in privintă a genelor uștelor, cetăților, cetește projectul aceleia-si, precum urmeza:

I. Să se formeze o comisiune de 60—70 de membri care va face proiectu:

a) Despre organizarea comunelor, cu privire la toate referintele acelor-a.

b) Despre organizarea deplina si definitiva a comitatelor, cetăților si districtelor.

II. Să se alegă o comisiune de 70—80 de membri cu indrumare, ca să facă proiecte de lege:

a) Despre dreptul civil — materiale si formale,

*Cuventări dietali tienute in siedintă d'in 11.
apr. in causă verif. lui Décsey.*

A. Manu. O. Casa! Eu asiē am observat, că o. casa la investigația toturor alegatorilor a urmat un principiu, și acestu principiu e, că a cercata, ore exercitatu-si-a liberu fiecare alegatoriu dreptulu său său nu? Asiē dar' io nice d'in considerație de naționalitate, nice pentru aceea, că dora unii au fostu vămati greu era altii usioru, ci întrebui sănguru numai d'in acelu punctu de vedere, că ore exercitatu-si-a liberu fiecare alegatoriu dreptulu său său nu? (Aprobare). Acumă fără a aminti ore-si care-va giurăstare, ce fu observată în acte, numai atâtă voiesc se observu, că neci acei 10. insi, — a caroru chiamare a fostu candidarea — n'au fostu ascurati, și nu si-au potut exercita liberu dreptulu de la candidă; a dou'a, pentru că alegatorii de partidă contraria fura alungati d'in locul alăgeriei; și a treia, considerandu, că dacă acei 10 barbati candidatori, ar fi potutu remană acolo, ca să potă începe alăgerea și dacă alegatorii alungati ar fi potutu veni inderetu, atunci se lamuria lucrul prin votare, cine a reprezentat intru adeveru majoritatea cercului alegatoriu, pentru aceea neconsiderandu alte impreguri, sănguru acestă ună amintindu-o, asiē astă, că parerea comisiunii verificatorie, său pentru că a fostu bataia, său propriaminte, pentru că alegatorii au fostu impedeclati de la exercitarea libera a dreptului de alăgeră, intru tote e intemeiată, și alăgerea de sub întrebare e a se nimici. (Aprobare).

IV.

Să se constituie o comisie de 60—70 de membri, care va avea:

A culege date, și a proiectă pe basă a acestoru-a atari despuse în legile, prin cari se va potă promova dezvoltarea poterei materiale a tinerii, și impiedică stăvilele ce i-se opun, cu privire la deschilința a supra imbinetătirei agriculturii, fabricurii, manufacurii, industriei și comerțiului, a supra ordinări referintelor de banca și crădetu, și a supra înființări unei sisteme de comunicare, corespondenție intereselor tinerii.

V. Să se alegă o comisie de 30—40 de membri, cu instrucțiunea:

ca cercetându starea instituțiilor publice de tineri, mai cu semnătura teatrului național maghiar, a muzeului, a Academiei științifice maghiare, a Ludoviceului, să propuna atari despuse în legile, cari potu avea efect spre imbinetătirea spirituală și materială a acestoru institute.

Opiniunea comisiunii despre modrul constituirei acestor 5 comisii este: ca totu membrul casei să potă lua parte într-ună său altă comisie. Înainte de a alege dar' comisiunile, ca acele să se potă constitui corespondenții recerintelor, ce le rechiamă calificarea de specialitate, — comisiunea ar' vedea de lipsă a provocă pre membru casei, ca într-un terminu anumit să se dechiare, cumca: amesurătă chie-mărei și cunoștințelor loru, în peractările carei său căroru comisiuni aru dori mai cu de a d'insulă a lăua parte?

Comisiunea subscrisa, numai după sosirea dechiriațiunilor acestoru-a, va fi în stare a proiectă o tarită și asiē numerulu, detinutu acuma numai apropiative, alu membrilor fiesce carei-a comisiuni: ca, de o parte, tote comisiunile să se formeze de o data d'in membrii casei, era de alta parte să nu se ingreuneze peste mesura săngurătății deputați, și ca să se potă excepta principiul echităției, ca numai deputați, ce se voru învoi, să se imparta la mai multe comisiuni de cătu ună.

Se intielege de sănătate, că alăgera libera a casei nu se potă margini prin insinuația acestei: se potă presupune inse, că membrii on. case voru fi în privință fiesce-carei comisiuni cu luare a minte la insinuații, incănu nu va trece numerulu acestoru-a peste numerulu, ce se va defișe, alu membrilor atarei comisiuni.

Fiesce-care comisiune ar' fi să capete de instrucție generale:

1) Ca în lăzările loru să pornească d'in principiile sistemel ministeriale responsabile basate pe legile noastre.

2) Ca, în cătu ar' vedea de lipsă și cu scopu, să potă chiamă barbati de specialitate, chiaru și afară de sferă casei reprezentanților;

3) Ca, în casurile, candu deciderea vre unei întrebări va depinde de la deslegarea unei atari întrebări analoge, care se tiene de sferă altrei comisiuni — comisiunile diverse să vina în atingere între sănătatea și comisiuni, formeză punctu de pornire, să se deslege în siedintă mistă a comisiunilor interesate, cu privire la unitatea principiale recerută;

4) Ca fiesce-care comisiune să se potă imparti, după natură objectelor sale, în ună său mai multe subcomisiuni; era cestiunile principale comuni să se peracteze în siedintă totale a comisiunii principale.

Afara de aceste mai este să se alegă o comisiune pentru revederea art. 5. de lege d'in 1847/s despre alăgera deputați, acestă inse se va potă intemplă numai după regularea comunelor, comitatelor etc.

Pest'a 12. apr. 1866. B. Halász m. p. not. com.

supune ierarchiei romane, înse serbi său dechirat, că d'insii doresc și mai departe a remană sub ierarhia serba. Dupa aceasta neintielegatoria dechirare său purcesu în inteleșul intîmatului consiliului d'in 24. august 1865. nr. 65.887. la conscrierea sufletelor, și după finirea acestei, său invederatu, cum că în acea-si comunitate se află 1964 de Romani și numai 488. de Serbi, (era nu 800. de suflete după cumu afirmase sinodul serbescu la Carlovciu în anul tr.) asiedara în proporție de $\frac{1}{5}$. Dupa aceasta său intreprinsu pretiuirea Bisericei, edificată în anul 1856. a scolei, a 2. sesiuni parociale, și a mobiliilor bisericescii în preț de 29.727 fl. 12 cr. v. a.

Provocandu-se medularii romani, ca să proiecteze modulu împartirei averei bisericescii, aceste au propus sub $\frac{2}{21}$. martiu a. c. în scrisu, cum că indată ce Serbii facu numai $\frac{1}{5}$ parte, d'insii li oferescu în numele Romanilor Checianu d'in sumă a pretiuită $\frac{1}{5}$ parte, adeca 5945 fl. 42 $\frac{7}{100}$ cr. în v. a. sub acea condiție, ca după purcedindă decisie aulică pana într'unu anu să depuna Romani d'in aceasta sumă $\frac{1}{2}$, era cealătă sumă pana în trei ani în trei asemenea rate; — că ca pana atunci serbi locali să nu remană fără mangaiare spirituală, d'insii li concedu, ca amesurătă numerul sufletelor serbesci, în a cincia septembrie să potă servi Cultulu domnediesc în limbă loru slaveana, înse sub condiție, că pana la totală despăgubire să fie supusi ierarhiei romane.

La această propunere curătă obiectivă, au incăputu medularii serbesci să mară in $\frac{1}{2}$. martiu cu privilegiile loru, sub care pre Romani numai d'in grătia i-au primitu, — cum că în Checi pana la descalecarea Romanilor s'au aflatu numai Serbi, cari s'au asediati aci după batalia la Mohaci la a. 1526. prin conducearea Despotului Giorgiu Brancovicu — cumca după atestatul (mincinosu) a comunei curătă Serbesci d'in Clari (Peterda) — după tradiție de la strămosii loru — cu ocazia candu aceia-si serbi s'au mutat in secolul trecut d'in Iarmot'a, mai nainte s'au asediati in Checi vreo trei ani unde numai Serbi s'au aflatu, si numai după acea au descalecatu in Clari — cum că medularii serbi d'in anii curenți trecuti au donat Bisericei locali 2100 fl. v. a. și alti Serbi mai multe sume, — cumca sesiunile parociale aru fi menite spre cultulu ierarhiei si nu localu, — cumca in Biserica betrană — acumă ruinită se află numai inscriptiuni serbesci, — și d'in aceasta privindă ei pretindu $\frac{1}{2}$ parte, său să li se concedă această catetimă a se restitu Romanilor ca despăgubire in doi ani?

Trecându data treabă comisiunala d'in punctu de vedere curătă obiectivă la punctu subiectivu asiē medularii romani au replicat sub $\frac{10}{22}$. martiu a. c. cumca indesertu că serbi si mai departe a intemeiată suprematia cea prin aserturi mincinoase si îscordante căci după Grizelini cu ocazia unei emanciparei Banatului de sub jugulu turcescu in Banatu s'au aflatu mai gata numai Romani, si forte putini Serbi; cumca atunci au avutu episcopu romanescu in Temisiora aternatoriu de Metropolitul romanu; cumca numai mai târziu s'au supusu Romanii ierarhiei serbesci; — cumca de atunci in ceoc au inceputu amaritiunea Romanilor, căci pretutindenea s'au intrudus in Biserice limbă slaveana, căci li-s'au tramsu preoti serbi, li-s'au impusul de limbă oficioșă limbă serbescă, li-s'au octroiatu numai inscriptiuni serbesci, si Sigile bisericescii li-s'au datu in limbă serbescă, si numai in secolul curintă desceptându-se Romanii d'in somnul celu de morte, au inceputu a eschide d'in Bisericele sale limbă slaveana si a introduce cea romana, precum in B. Comlosiu, Valcaniu, Beb'a Niereu s. a. — cumca atestatul serbescu d'in Clari e mincinosu, căci si astă-di se află acolo nenumerate familie romane precum Furlugiani, Cebdiani, Siaic'a s. a. care nici nu pricepu serbesce, căci si acolo s'au tenu tu pana in a. 1836. in Biserica limbă romana; — cum că in Checia s'au descalecatu mai nainte familiile Medvesianilor si a Munteanilor, si numai mai târziu au venit si Serbi, — cumca tote acele mai sus atinse aserturi Serbesci n'au nici o inriurintă la Biserica de acum, căci nu se cauta cine au locuit acolo spre exemplu mai nainte de 2000 de ani? ci prin cine s'au edificat Biserica de acum? si d'indata ce in secolul presintă, serbi d'in Checi nici odata nu si a mutat locuintă in număr mare, semne că nici odata n'a fostu in număr mai mare, decât acum'a adeca $\frac{1}{5}$ parte; cumca antistii serbi nici odata n'au donat Bisericei locale 2100 fl. ci nu mai au luat imprumutu pe semă Bisericei aceea-si suma, care apoi s'au desplatit prin Tutorulu (epitropu) romanu Sniema Ilieantiu in 1863. după cum areta Cuita sub Nro 27. din acela-si anu, — cumca sub antistimea serbilor s'au daunat Biserica cu 4986 fl. si cum ca Romanii n'au avutu lipsă de seculu privilegielor Serbesci, căci d'insii ca descalecati in a. 105. in patria sa acesta antică, au statu sub scutul legilor patriei, — dreptu ce si mai departe pretindu ocuparea Bisericei scolei si averii aceloră promisiunii, că sumă de 5945 fl. 42 $\frac{7}{100}$ cr. nu in trei ani, ci in doi voru desplatit.

Checi in 7. martiu, a. c. protopresbiteratul Temisiori.

La petiție Romanilor d'in Checi, că odata să se scape de sub ierarhia serbescă si să se anecteze ierarhie romane, s'au tenu tu in Checi in $\frac{7}{14}$ martiu a. c. o comisiune mestecată sub Presidiul judeului supremu d'in Hatzfeld Giorgiu Vucheticiu, fiindu esmisi d'in partea Episcopului Aradu Melietiu Dregiciu Prot. Temisiori si Vicentiu Sierbanu adm. protopresbiteratului d'in Banatu-Comlosiu, era d'in partea Episcopatului serbescu d'in Temisiora: Teofan Zivcoviciu arcimandritulu Bezdinului si Daniil Staiciu protop. Becicherecului-mare. Dupa facută intrebare, că doresc Romanii Checianu si mai departe a remană cu confratii săi Serbi? au respunsu, că ei nu doresc despărțirea, decumă si Serbi s'au

La acăstă au replicatu Serbiu sub $\frac{10}{22}$ martiu, cum că d'insii si mai departe inchierandu petițiunile sale de mai nainte, asertiunile romane le lasa pe samă diurnalisticice, — si asiè tote acestea acte s'au substernut prin calea cuviinciosa cancelariei aulice. —

Cu ocașunea conscrierii numai 4 familie s'au lapedatu de noi, adeca preotulu localu Arseniu Popovits, cutare Petrisioru si doi Ligediani d'intre cari unul e ispravniculu, altul murariulu unui grecu serbitu si unul cimponierulu Serbiloru inse multi d'intre aceia, pre cari Serbii i-țineau de ai săi, s'au declarat cu entuziasmu de Romani.

Vedîndu Arcimandritulu serbescu — de carele Serbii diceau, cumca numai prona domnediesca l'au adus in Banatu spre consolidarea Serbiloru — invapăraea Romanilor, s'au declarat, că de si ară esmisiune mai in 14. comune mestecate, d'insulu de locuva depune mandatulu său.

Entuziasmulu naționalu intru atâtă s'au latit in Checia, incătu judele comunulu Ioanu Siarulu, la intrebarea facuta d'in partea Dului prot. alu Temisiori Meletiu Dregiciu: că potă voru d'insii despăgubiri pre serbi in asiè scurtu tempu? s'au declarat: „Domnule Proto! eu-su omu saracu, inse d'in saraci'a mea oferescu 2000 fl. si Evremu Popoviciu 3000 fl. pana in 2 ore, apoi să nu simu noi in stare a mai aduna de la Romanii nostri invapaiati inca 1000 fl.?“

Dee Domnulu ca toti Romanii d'in comunele mestecate să fie petrunsi de acestu dielu naționalu.

ROMANIA.

Diurn. „Desbaterile“ propune alegatorilor, a reieptă pre ori ce candidatu, care nu va jura, a aperă in camera urmatoriele trei puncte: Uniune, principe strainu si regimul constitutiunal pre base liberale si larga.

Totu „Desbaterile“ publica urmatorea propunere suscrisa de 61 deputati ai camerei absolute, care de presinte se afla in mănele unui vice-președinte a camerei trecute:

Propunere.

Avendu in vedere că ministeriulu trecutu a violat mai multe legi positive d'intre cari o mare parte suntu cuprinse in raportulu a supr'a credetelor suplimentarie si straordenarie votate acum de adunare;

Avendu in vedere că d'in acel'a-si raportu precum si d'in alte acte implinite de fostii ministri resulta in modulu celu mai manifestu d'flapidarea banilor publici subsemnatii in conformitate cu conventiunea propunu:

1. A se da in judecata fostulu guvern.

2. A se numi nemediulocitu o comisjune de 7 membri care se redacteze actulu de accusatiune si să arete anume faptele reprehensibili, precum si personele asupr'a caror'a cade respunderea. Să se cunoscă sub ascurare de secestri judecatorescu tote averile miscatorie si nemiscatorie pana la venirea definitivă a ori ce pretentiuni ivite d'in partea acelor'a ce au dobandit concesfuni nelegali. Aceasta comisjune este obligata ca in termenul de trei dile să depuna pre biuroulu adunării raportulu respectivu.

Cu ocașunea secularisârii monastirilor se secestrara unu numeru mare de obiecte preziose, precum ornamente de altariu, vestimente preutesci, relicie si a. m. Unele d'in aceste obiecte au pierită séu suntu incredintiate unoru mâni straine. Deci, ministrulu cultelor a formatu o comisjune costatoria d'in d. d. C. G. Cantacuzinu, arcimandritulu B. Catulescu, J. Naniescu, Radu Rosetti si N. Blaremburgu, spre a face investigatiune asupr'a acestorui obiecte, cari astă-di suntu proprietate a statului.

Starea actuală a lucurilor in Bucuresci e dubia si lasa a se intrevede erumperea unei revolutiuni formali. Elementulu democraticu castiga predominire si agitatiunile d'in partea lui Brăteanu ieu d'in ce in ce dimensiuni mai mari. Brăteanu are o partfa mare, carea voesce alu alege séu de principie, séu de presiedinte alu republicei romane, a careia prochiamatiune se pare pră posibile. In casulu d'in urma intreventiunea poterilor garantie de a se consideră ca sicura.

Conferint'a de Parisu in cestiunea principaleloru-dunarene va publica unu circulariu in care va areta causele amanârii de pana acum, si care va aruncă asupr'a guvernului provisoriu si a poporului responsabilitatea toturorui incurcatelor ce se voru escă d'in desfiintarea camerei.

NOUTATE ESTERNA.

TURCIA. D'in Constant. se scrie: In fati'a vîforului ce se pare a inaintă in Europ'a, Turci'a nu stă indiferinte, ea inca incepă a luă mesurile comuni de prevedere. Rusi'a insufla ingrijiri mari barbatiloru de statu ai Turciei. Deçi s'au luat mesurile necesarie pentru punere in miscare a armatei tierei, fortificarea fortaretelor de pre la fruntarie, asediarea unui corp de observatori in Anatolia si Rumelia. Marele maestru de artilleria Halil-pasiasa desvolta o activitate mare in arsenale, mai alesu in tornarea tunurilor ghintuite. Asemenea s'a accelerat fortificările la Dardanèle.

VARIETATI.

* * * Circularul inaltei reg. Locotenintie a Ung. cătra tote comunitățile comitatine si cetătenesci.

Maj. Sa c. r. Apostolica cu pre'nalt'a sa decisiune d'in 28. jan. a. c. s'a induratu pregratiosu a ordină reducerea celor 10. rgmte de gendarmeria d'in intreg'a Monarcia la 15. comande regnicolare, sub conducerea oficirilor superiori, precum si marginirea lefelorui acelor'a-si.

In urm'a acestei pre'nalte decisiuni in Ungaria voru esiste cinci comande regnicolare, cu stationile principale: in Casiovi'a, Oradea-mare, Posionu, Pest'a si in Tîmisor'a.

* * * Audim, că subcomitetulu comisjoni dietali pentru lucrarea unui proiectu asupr'a cestiunilor comuni s'ar fi invotu, ca să nu se restranga numai la recunoșcerea in principiu a afacerilor comuni ci să intre in detaliurile respectivului proiectu.

* * * In 4. a 1. c. se affă in Dîmbovitia fatia cu Radu Voda corpulu unui omu, fără de capu. Omoritulu e unu unguru, cocieriu la J. Otelelesianu. Omoritoriu e unu altu cocieriu era-si unguru, si motivul acestei crime se dice a fi fostu o afacere de amoru.

* * * Demetriu Ghica ministru de interne, si C. A. Rosetti ministru cultelor, pre cari atâtă etatea cătu si functiunea ce ocupa i-scutescu de serviciul gardei cetătenesci, se adresara cătra primariulu Bucuresciloru să le faca onore, a-i inscrie in listele gardei naționale, pentru a si-potă eserce drepturile loru, in data ce nu voru mai ocupă functiunea actuale.

* * * Deputatulu cetății de Petra Sigismundu V. Popu, petrecandu serbatorile s'invarei in Beiusiu, unde fiindu odeniora profes. se bucura de unu cereu mare de stimatori, fu onoratu d'in partea beinsianilor a dou'a di de Pasce cu o serenada frumosa. Nu ni concede spatiulu a descrie cu asta ocașune mai pre largu acea sera frumosa, amintim numai, că mai anătau fu salutatu d'in partea orasianilor prin dlu Dulescu apoi d'in partea o. corporul profes. prin dlu profes. G. Lazaru, care cu elocintia petrundietoria demarcandu puseiunea nostra, puse la inim'a deputatului onoratu: „scolele“ si in urma d'in partea tenerimei prin doi studinti.

* * * Ministeriulu c. r. de finantă prin patentă de dtulu 2. apr. 1866. opresce esportulu cailor in tota Monarc'a austriaca. Acesta ordinatiune pasiesce in vigore in diu'a, in carea va veni la cunoscintia comisarilor de vama.

INSERTIUNI.

Ios. Kollarits si Fili

in Pest'a

Strat'a Vatinui la „Ipsilanti“

recomenda cu prețuri forte cuviinciose:

2-6

Camezie barbatesci de pandia de Rumburgo seu de Olandia, un'a căte cu 2 fl. 75 cr. 3 fl. 3.50, 4 fl. 4.50, 5 fl.

5.50, 6 fl. 6.50, 7 fl. 8, 10, 12 fl. Camezie barbatesci colorate, un'a cu 1 fl. 80 cr. 2 fl. 2.50, 3 fl.

Brace (cismene) barbatesci in tota form'a si marimea de pandia genuina, cu 1 fl. 75 cr. 2 fl. 2.25, 2.50, 3 fl. precechi'a.

Toti felul de albe (rusle) pentru femei si princi.

Depusotoriu mare de pandia de Rumburgo, de Olandia, Irlandia, Creas si americană, stergerie de măsa in tota marimea, marame (sudarie) de batista si de inu, albe sau colorate, apoi rochie dupa portul celu mai nou pentru domne.

Pofindu-se Consennatiunea prețurilor, aceea se trame francata.

Sirupu albu de peptu

Acestu-a se aprobă de mai multe fisicate ca unu mediulocu pentru ori ce tuse vechia, pentru dorere de peptu, ragusiela de ani, plamane baloșe, tuse magaresca, gusteru in gătu, aprinderi in gătegiu, guturaiu, tuse cu sange, scupatura de sange, nadufu, despre acestea tote liferedia cele mai bune rezultate, si se afia mai multe sute Atesturi.

Pentru Brasiovu am datu uniculu Depusotoriu Dului S. P. Mailatu in Butelie originali à 1 fl. si à ½ fl. in argintu (sunatori).

G A. W. Mayer
Breslau, Prusia.

Possessorul fabricei Dului G. A. W. Mayer in Breslau (Prusia), Aflatoriu si sengurul fabricantu alu adeveratului cam in tota Europa pretuitului Sirupu albu de peptu, i se descoperi o recunoștinția frumoasa atingendu fabricatulu seu, de Episcopul Esclentiu Sa Dlu de Deaky unulu in Crestinismulu catolicu inaltu pretuitu arcieru care părtă titlu a unui secretu consultor a prè S. Papa. Carea spre băgarea de séma in genere, se publica aci.

„Subtiscalitulu adeverediu, că Sirupul albu de peptu alu Dului G. A. W. Mayer d'in Breslau, luandu-lu d'in spiteria Dului Ant. Pasperger la S. Salvator l'amu intrebuintat contr'a unui Cataru greu, necontenita tuse si plumana baloșa, cu celu mai bunu rezultat, si dupa intrebuintare a cător-va butelie mi restaură sanetatea pe de plinu, deci lu-recomandu fie-cui care patimesce de asemenei bôle, cu cea mai mare ascurare.

Jauriu, 25. Juniu 1864.

Sigmondū de Deaky
Episcopu in Casarapelu si Abate
in capitulului de Jauriu

I. fabrica ung. r. priv.

de

CASSE

secure contra focului si spargerei

cum si de

versatura de feru

FRATILORU OETL

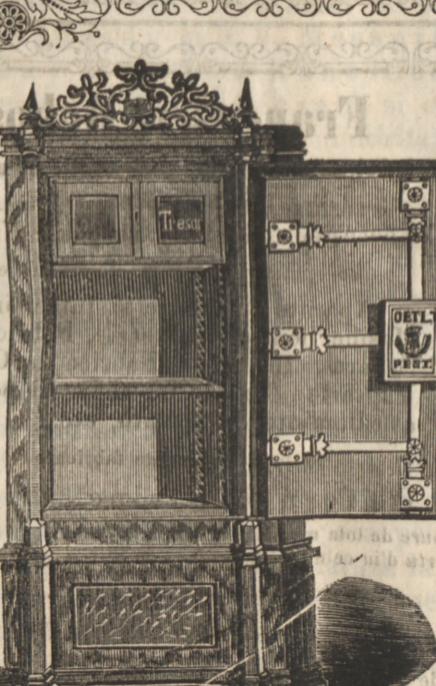
in Pesta, Theresienstadt, Grabengasse

recomenda productiunile loru cele solide de sicrie, cassette, mese de scrisu, incuitori secure pentru usie, asemene laicate, tescuri de a copia epistolă etc. Asemene fabrica si scaune de acoperimentu, cupole, ferestre, usie secure contra focului.

Acesta fabrica fiindu impreunata cu versatoriu de feru propriu poate produce cu inlesnire masine, precum si cige pentru archiecti si dulgeri, uinelte de redicatu, masini de gauriti, scaune strugaresci instrumente pentru more de aburi si ventu, si versature moli pentru masinisti.

Contine o multime de modele forte cu gustu de obiecte de arhitectura, adeca balustră pentru trepte, Balcone, Gratie de palisade si incunguriarea gropelor. Asemene suntu de recomandat gratiele pentru canaluri patentate, precum si incuieri ermetice de canale si canale de apa pat.

Pretiul cum si bilete de modelu de obiecte arhitectice se trametu gratis. Depusotoriul principal e la N. Schuk et Co., cornul stratei regelui (Königsgasse) unde suntu espuse si fabricatele noastre la vederea p. t. cumeratori.

Cassele noastre pentru bunetatea si securitatea loru contra focului si a spargerii la esupetiunea de estutempu, fura premiate cu medalia de clasa I. (3-6)

Concursu.

Spre ocuparea postului invetiatorescu d'in Sant-Andrasiu — indiestratu cu emolumintele anuale de: 84 fl. v. a., 3 juguri de aratura, 1 jugu de livada, ½ jugu de gradina, 60 chibele de grâu, 10 stangeni de lemn, si cortelul liberu — se deschide Concursu pana in 4. septemane de la antâia publicare in foile aceste, pana candu recurrentii au a substerne incoce recursurile loru adresate cătra venerab. consistoriu Aradanu si proviedute cu documentele prescrise.

Meletiu Dreghici
(3-3) protopr. Temisiorei.

Pentru Vapsitorii de Chile.

Facandu-mi-se d'in mai multe cetăti din provincia supera-cios'a incinoscintiare că agintii in caletoria loru n'au ceretatu mai multe tienituri, tragu atentinea dloru vapsitorii că am gât'a mai multe carte de modelu si tramtii spre vedere o carta de modelu intrega pentu fl. cari inse facandu-si cumpătura de mai multe patroni, i seadu d'in sun'a intrega.

A faca de modelele (muster) cele mai noi pentru vapsitorii parietilor am si schitie de plafon precum si desenmăture de contur cu creionul, pre langa originale in formatu mare inca si altele cu picture de flori, pomu, tienituri intrege si alt. pentru a se lipi pre parieti.

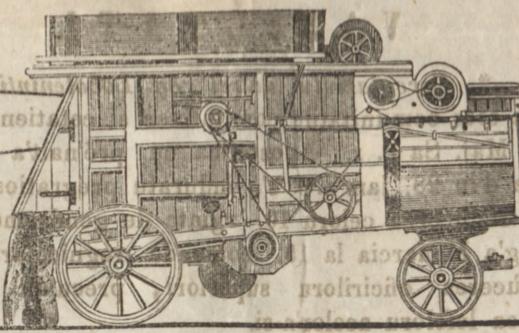
Insarcinatul se efeplescu indata că ce am mare provediune de tote sortile.

Preaplecatu

Jacobu Voith

Vapsitoriu si desemnatoriu, strata Crucea-

mare, (Gr. Kreuzgasse) Nr. 16, in Pest'a.

Fabrica de macine economice

STEFANU FARKAS

in Pest'a, Calea Üllö-ană Nr. 5.

Recumenda on. publicu plurigurile (aratrele) sale bine intocmite d'in feru tornatul seu ciocanul, pretiurile sunt urmatorie: Cele de Nr. I. fl. 18., Nr. II. fl. 16., Nr. III. fl. 15., Nr. IV. fl. 14., Nr. V. fl. 13. Carutia de aratru cu osă de feru, ce se poate intrebuntia la fiecare aratru, pretiulu 10 fl.

Mai de parte.

Ciururi bine construite, a nume pentru venturat, intocmite spre a curati totu felul de grane, pretiulu 45 fl. mai mare si care cerne pre de 150 de măsuze pretiulu 55 fl. si mai mare cu 65 fl. Trieratorie cu potere de doi cai 450 fl. pre di triera 100 de cruci de grâu, — pretiulu unui cu potere de trei cai 500 fl. triera pre di 120 de cruci de grâu, — cu potere de 4 cai 600 fl. triera pre di 150 de cruci. Macine de triera proveydute cu construirea de a curati si a punie in saci, cu potere de 6 cai 1400 fl. pre 4 cai 1200 fl., cu abure de dupa modelul de mai susu 3500 fl. tote stau gât'a spre vendiare, — precum si macine de semenat, de macinat (moră, resnită) demicatire de paie si sfarmătire de cucurudiu, dandu-se garantia pentru bunătatea loru; — asemene macine idraulice (de scosu apa) cari se punu in miscare prin abure, seu cu potere de 4 cai, si tragu într'o ora 800 de urne (acove) de apa. Astfel de macine sunt indemanătatee pentru uăda semenaturiele seu a surje apă d'in bălti si lăcuri, apoi si spre a scalda oile, (a face douche) etc. pretiulu unui asemene macine fara construir'a de miscat, e 250 fl.

Antâia Fabrica ung. de Masine de Cosutu

a Asociatilor

TRUPP si STRUSCH

Depusotoriul e:
in Strata-Palatînului, Nr. 20. Anghelu Grădinei Széchenyane,

in Pest'a

Nu luăm libertatea de a face cunoscute onoratelor Familie si industriantilor, ca

noi am infinitatua aici fabrica de masine de cosutu.

Indelungat's experientia in cele mai mari fabrici d'in America, Paris, London si

fabricantii straini masinile lucrate cu acela-si soliditate si tenacitate. Spre a dovedi tenacitatea si a securia pre onor. publicu dâmă in serisu garantia pre doi ani, si reflectanu totodata a nu se da credientea agintilor cari,

pentru a amagi pre cumpători, promisut garantia pre 5 ani, fără a o potে tiend, de ora ce inse-si fabricile cele mai mari si mai renumite ale Americii numai pre 1—2 ani garantuescu.

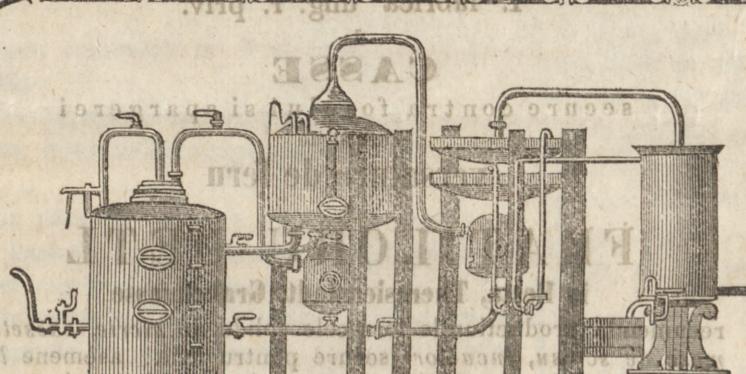
Incunoscintiam totodata ca avemu in depusotoriul nostru si parti singurulice de Masine de cosutu a nume? Aparate de infrumusetare, tivitòrie felurite, cosutòrie de prime (cordile), etc. etc. Si primim cu estim reparature.

Avemu de vendiare atia si ace si primim totu felul de lucrari de cosutura.

Preaplecatu

Trupp si Strusch.

2-4

Arama si Metale

Aparate de arsu spirelu si de rectificatu

Aparate de Vacuu

Aparate destilatorie si caldarie

Recitòrie pentru bierarie

Aparate cu Abure pentru spelat si uscatu

Aparate cu abure pentru nutritie

Aparate a ferme colorile pentru vapsarie

Calderi de festu

Recitòrie

Stracoratorie

Aparate de Douche pentru scade de abure

Cuptoare cari incaldeșeu cu abure seu cu apa pentru case de plante, ospetarie si asiediaminte publice.

A fara de aceste am in depusotoriul meu armature (messing), etc. etc. prin urmire pota efepsi grăbnicu or ce insarcinare.

Pentru buna constructiune, soliditatea lucrului si tenacitatea materialelor stau bunu, si starnescu a justificat in tota privinta a increderea ce mi-sau datu pana acum.

2-6

Francescu Dobos

Fabricantu de Masine si de uinelte de metalu
in Pest'a

Theresienstadt, Fabrikengasse Nr. 15.
se recomenda a gasi totu felul de

Aparate cu Abure si Intocmiri de
Masine pentru Vinarsa, Fabrice de
Sahar, Bierarie, Fabrice de Oleiu,
Vapsarie, Scalde de abure si pentru
asiediaminte de spelatu, etc.

si produce anume fabricate

De feru si masine

Caldari cu abure de tota marimea si construitiunea
Caldari de feru d'in celu mai bunu feru de Stiria

Recitòrie

Filtratorie

Reservatorie

Uscatorie

Sfarmetorie de cartofi si alt.

Masine de Maisiu

Pumpe de biere si maisiu

Pumpe pentru spiretu si apa

Pumpe rotatorie

Deschizatorie de casaminti

Masine de torsu metas'a.

Cu tipariul lui TRATTNER-KÁROLYI.

Orologie hunc si estine d'in depu-

sitorulu a tutu felulu de orologie

D. LEITNER

Orologiaru

Srat'a S-aldeordu (Badgasse) in cas'a

baronului Szörényi langa Caffequelle.

Mare alègere in totu felulu de orologie bine regula-

, cu garantia pre unu anu; neregulate se venda

cu 2 fl. mai este in valoare.

Pretiulu Curinte

Orologie de argintu.

Orologie-cilindrice cu patru hub. fl. 10 usaz

dito mai fine fl. 11

dito cu capsule aurita si saritoria fl. 12

dito mai fine fl. 13

Cilindre cu 4 Rubini fl. 14,50

Cilindre cu doue capsule fl. 15

dito mai fine si aurite fl. 15,50

Ancore cu 13 Rubini fl. 16

dito mai fine cu 15 Rubini fl. 17,50

Ancore cu doue capsule fl. 17

dito mai fine, argintu masivu fl. 18

Ancore anglesti cu sticla de cristal fl. 22

dito mai fine fl. 22

Ancore pentru ostasi, Savonete fl. 19

Remontore, cutite fina fl. 25,50

Remontore Savonete fl. 31

Orologie de auru.

Cilindre, auru nr. 3. cu 8 Rubini fl. 23

dito capsula interioara de auru fl. 36

Orologie pentru domne, cu 4 si 8 Rub. fl. 22

dito capsula interioara de auru, mai fine fl. 32

Orologie pentru domne, spoite, cu diamanti fl. 36

capsula interioara de auru, 8 Rub. fl. 36

Savonete pentru domne, 8 Rub. fl. 38

dito capsula interioara de auru, spoite fl. 45

Ancore cu 13 Rubini fl. 36

dito mai fine, capsula interioara de auru fl. 43

Ancore cu doue capsule fl. 52

dito capsula interioara de auru de la fl. 60, 70, 80, 90, 100 pana 150 fl. 45

Ancore pentru domne fl. 65

dito cu sticla de cristal fl. 65

Ancore p. domne, cu apropisir dupa fl. 52

Remontore, tare in auru fl. 100—160

Treditore, fl. 5, cu orol. fl. 7.

Cel mai mare Depusotoriu

cu garantia pre doi ani.

Pendule ce se trag totu a dou'a di fl. 11

dito a opt'a di fl. 16, 20, 22

dito cari bat orele si jumetatile fl. 20, 32, 35

dito cari batu si patrile de ora fl. 50, 55, 60

Regulatorie pre o luna fl. 28, 30, 32

Impachetarea pentru pendule costa 1 fl. 50 cr.

Reparaturele se facu cu acuratetă, insarcinare

din provincia pre bani gal' a tramisi innainte ssea dupa

primire pre langa reimburzare prin of. postale se ef-

puescu cu grabnicia. Se primescu si orologie in schimb.

Ponderosu pentru parinti!

Adeverat'a a educatione nu pota mai multu

ignora necesitatea invetiatorei limbelor straine

vine. Traim inca in epoca in care poporele do-

rescu a se intielege, si fericiti unele pre altele.

Teritoriile poporelor se grabescu a se apropiu

de olata prin calige ferate, corolarul acestora